

χειρὸς τοῦ Ἰωσήφ Δόξα μητροπολίτου Σεβασταίας καὶ ἐξάρχου πάσης Ἀρμενίας, ὅστις ἔλαβε τὴν μονὴν ταύτην *jure patronato* ἀπὸ τὴν Ἑνετικὴν Πολιτείαν: «ἐδῶ γράφωμεν τὴν σεντέντιαν (1) ποῦ ἔκαμε ὁ Ὑψηλότατος καὶ ἀεξοχώτατος αὐθέντης Κυβαλιέρες προκουρατόρος καὶ Καπετὰν Γενεράλες κύριος Φραντζέσκος Μοροζίνης ὅταν ἤλθαμεν ἀπὸ τὴν Κρήτην, ὅτι θὰ φτιάσους καὶ νὰ ξανακαινουργήσους τὸ μοναστήρι καὶ μετόχιατου.» Ἀκολούθως ὁ ἱεράρχης ἀντέγραψε δύο διατάγματα τοῦ Μοροζίνη, τὸ μὲν ὑπ' ἡμερομηνίαν 13 Ἰανουαρίου 1669 τὸ δὲ 27 Ἰανουαρίου 1669, ἀφορῶντα τὴν ἐν λόγῳ μονήν.

Τὸ δεύτερον ἔχει ἱστορικὴν σημασίαν, ἰδίως δὲ διότι ἐνῶ ἐν Ζακύνθῳ ἐφάνη φιλότεχνος, ἔπειτα ἀπὸ 18 ἔτη, ἕνεκα στρατηγικῶν λόγων, κατέστρεψε τὸν Παρθενῶνα!

Ὁ ἐξοχος οὗτος στρατηγὸς διετάττε ἐν Ζακύνθῳ ὦν, ἵνα οἱ μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῶν Κρημῶν ἔχουσιν τὴν κατοχὴν τῆς μονῆς Ἀναφωνητρίας συμφώνως τῶν διαταχθέντων, τῇ ὑποχρεῶσαι ὅμως νὰ ἀνακαινίσωσι, νὰ ἀνοικοδομήσωσι καὶ διακοσμήσωσι εἰς τὸν ἴδιον Ἀρχιτεκτονικὸν ἔνθρονον, καθ' ὃν ἦτο τὸ μοναστήριον καὶ αἱ ἄλλαι ἐκκλησίαι καὶ τὸ ὄλικόν νὰ εἶναι καλῆς ποιότητος. Μηχανικὸν δὲ εἶχε συμβουλευθῆ τὸν Σανδολίνην, ὅστις εἶχε κάμει καὶ τὴν ἔκθεσιν.

Διὰ τὰς δαπάνας δὲ διετάξεν ὅπως γίνῃ κιβώτιον μετὰ δύο κλειθρῶν διαφόρου μηχανισμού. Τῶν δύο τούτων κλειθρῶν τὴν μὲν νὰ κατέχη ὁ ἡγούμενος τῆς Ἀναφωνητρίας, τὴν δὲ ὁ ἡγούμενος τοῦ ἁγ. Γεωργίου τῶν Κρημῶν. Ἐν τῷ κιβωτίῳ τούτῳ θὰ ἐφυλάττοντο πᾶσαι αἱ εἰσπράξεις πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας. Κατὰ πρῶτον διετάττε νὰ γίνωνται αἱ ἐπείγουσαι, δηλαδὴ αἱ ἐπισκευαὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ ἐν Κατασταρίῳ, τῆς Παναγίας ἐν Ἀλικανᾷ, τῆς ἁγίας Περπετούας (2) καὶ τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος. Παρεπονείτο ὁ Μοροζίνης ὅτι ἐγκαταλελημμένοι ἐκκλησίαι ἦτο τι ἀναξιοπρεπὲς ἅμα δὲ καὶ ἀσεβές.

Εἰς ἐν τῶν κελλιῶν τῆς μονῆς Ἀναφωνητρίας σφίζεται εἰσέτι ἐπὶ τετραγωνικοῦ λίθου ἢ κάτωθεν ἀναθηματικῆ ἐπιγραφῆ δηλοῦσα τὴν δόξαν τοῦ Μοροζίνη, ἥτις τῷ 1670 θὰ ἐνετειχίσθη εἰς κατάλληλον θέσιν πρὸς τιμὴν του.

FRANCs. MAVROCENVS  
EQVES DM. PROC" . CLASSIS  
VEN. IMP" . SVMMS NO  
STRI AEVI GLORIOSISSIMVS  
EROS - ANNO MDCCLXX

(1) σεντέντια=ἀπόφασις

(2) Ἡ ἐκκλησία αὕτη δὲν σφίζεται.

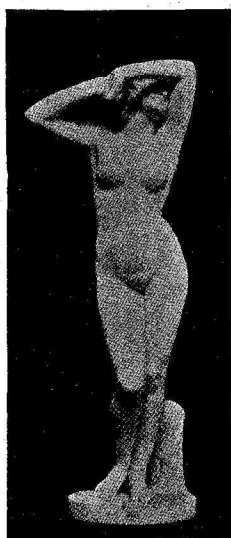
Ἐπὶ πλέον εἶδομεν σημείωσιν ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς ἐν Ζακύνθῳ δυτικῆς ἐπισκοπῆς, ἐξ ἧς φαίνεται ὅτι ὁ Μοροζίνης διετάξε τὰς ἐκκλησιαστικὰς ἀρχὰς Ζακύνθου, ὅπως φροντίσωσι περὶ τῆς διατηρήσεως καὶ συντηρήσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν μνημείων τῆς τέχνης καὶ δὴ τῆς βυζαντιακῆς.

Ἀναχωρῶν ἐκ Ζακύνθου ὁ Μοροζίνης, ἀφῆκε τὰς καλλιτέρας ἐντυπώσεις.

ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ



ΔΑΝΙΑ



Σααμπύε. Σωσάννη Σούλτσ. Ἀδάμ καὶ Εὐὰ Ὁ Ἰάσων τοῦ Τορβάλδσεν Ὁ Τορβάλδσεν Ἔργον ἰδίον